Varhaiskasvatus

ESIOPETUKSEN LUKUVUOSISUUNNITELMA

Esiopetusyksikön nimi

Otsolan koulun esiopetus 2026-2027

1 ESIOPETUKSEN VELVOITTAVUUS, TYÖAIKA, ILMOITTAUTUMINEN JA TÄYDENTÄVÄ VARHAISKASVATUS

Perusopetuslain (26 a§) mukaan lasten on oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna osallistuttava vuoden kestävään esiopetukseen tai muuhun esiopetuksen tavoitteet saavuttavaan toimintaan. Kunnan velvollisuus on järjestää alueellaan asuville lapsille maksutonta esiopetusta. Esiopetukseen ilmoittaudutaan sen vuoden kevätlukukauden alussa, jolloin lapsi täyttää kuusi vuotta.

Kotkassa esiopetus järjestetään koulujen yhteydessä tai pihapiirissä. Esiopetuksen toimipaikkojen esihenkilöinä ovat päiväkodinjohtajat. Esiopetuksessa tehdään yhteistyötä sen koulun kanssa, jossa lapsi todennäköisemmin ensiluokkalaisena aloittaa. Lapsen tarvitsema varhaiskasvatus järjestetään välittömästi esiopetukseen liittyvänä.

Esiopetukseen tutustuminen toteutuu esiopetuksen toimipaikoissa elokuussa ennen esiopetuksen aloittamispäivää. Toimipaikat kutsuvat lapset ja huoltajat tutustumispäivään.

Esiopetusvuoden työaika

Esiopetuksen päivittäinen työaika on pääsääntöisesti klo 9.00–13.00. Esiopetus noudattaa koulujen loma-aikoja. Esiopetuksen loma-aikojen ulkopuolelle sijoittuvasta lapsen poissaolosta tulee pyytää lupa Esiopetuksen poissaolot -lomakkeella. Lapsen sairaspoissaolosta tulee ilmoittaa ensimmäisenä sairaspoissaolopäivän aamuna lapsen esiopetukseen.

2 OPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Esiopetus on eheytettyä. Käytännössä tämä tarkoittaa lasten nostamien sisältöjen liittämistä osaksi esiopetuksen oppimiskokonaisuuksia. Esiopetuksen toiminnassa huomioidaan lasten osallisuus. Oppimiskokonaisuudet ovat laajuudeltaan ja toteutustavoiltaan erilaisia.

Yleiset tavoitteet antavat suuntaa opetuksen toteuttamiselle ja ohjaavat opettajan sekä muiden ammattilaisten työtä. Koko esiopetusaika tukee tavoitteiden ja oppimiskokonaisuuksien toteutumista. Näin myös päivittäin toistuvat tilanteet kuten ruokailut ja ulkoilut ovat oppimistilanteita.

2.1 Päivittäinen työskentely

Esiopetuksen oppimateriaaleissa ja -välineissä korostuvat kokonaisvaltainen oppiminen, leikki sekä muut lapselle ominaiset toiminnan tavat (liikkuminen, tutkiminen, kokeileminen, taiteellinen toiminta). Kotkan esiopetuksessa on käytössä Ystävien eskari -opetusmateriaali.

Esiopetusryhmä ruokailee koulun oppilasravintolassa. Esiopetuksen ruokailutilanteissa tuetaan lapsia hyviin tapoihin, säännölliseen ruokailurytmiin ja terveellisiin ravintotottumuksiin. Ruokalista on esi- ja perusopetuksessa sisällöltään sama.

Tähän kuvataan lyhyesti yksikön käytännöt aamu- ja välipalalla.

Aamupala klo 8.00
Välipala klo 13.30 (perjantaisin 13:15)

Lasten kanssa kokoonnutaan ryhmähuoneessa ennen aamu/välipalaa. Lastenhoitaja laittaa ruokalassa esille tarjottavat leivät, leikkeleet ja juomat. Aikuinen jakaa puuron, lapset tekevät itse leivät. Lapsia kehoitetaan maistelemaan kaikkea. Perheet tuovat halutessaan xylitol pastillit lapselle.

Esiopetuksessa tavoitteena on, että huoltaja saattaa lapsen esiopetuspaikkaan ja hakee hänet sieltä. Näin turvataan lapsen parhaaksi toteutuva, huoltajien ja esiopetuksen henkilökunnan välitön kanssakäyminen sekä tiedon vaihto. Jos lapsi tarvitsee esiopetuskuljetuksen, huoltaja hakee esiopetuskuljetusta.

Esiopetuksella on käytössä koulun liikuntasali.

Kuvaa lyhyesti koulun liikuntasalin käyttö esim. käyttöaikoja tai muuta tärkeää.

Liikuntasali on käytettävissä ma-ti 10.00-11.00 sekä torstaina klo 12-13. Lapsilla on kevyt vaatetus liikuntasalissa ja lapset ovat paljain jaloin tai jumppatossuissa. Ryhmän opettaja tiedottaa huoltajia sisäliikuntakauden alkamisesta. Omaan jumppapussiin tarvitaan kevyet jumppavaatteet ja pieni pyyhe jalkojen pesua ja kuivaamista varten.

Esiopetuksessa toteutuva perusopetukseen valmistava opetus (valo-opetus) järjestetään valo-opetusta tarvitsevan lapsen lähiesiopetuksessa. Valo-opetusta on 24 tuntia viikossa.

Toimintavuonna 2025–2026 esiopetuksessa ei toteuteta valo-opetusta. ☒

Esiopetuksessa toteutetaan valo-opetusta. Valo-opetuksen viikkotyöajan sisältämä ns. lisätunti järjestetään tässä esiopetuksen toimipaikassa seuraavasti:

2.2 Esiopetuksen toimipaikan ulkopuolella järjestettävä opetus

Kotkan esi- ja perusopetuksen kulttuuripolku on osa esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmaa. Kulttuuripolun tavoitteena on, että lapsi tutustuu kotkalaiseen kulttuuriperintöön ja taide-elämään tekemisen kautta. Esiopetuksessa kulttuurin ala on kirjasto. Esiopetuksen ryhmät vierailevat kirjastossa lukuvuoden aikana.

Kuvaa lyhyesti toimipaikan retkikäytännöt ja mahdolliset tupa/kota/mökkiopetus tai kuvataan metsäeskarisuunnitelman mukainen toiminta.

Lähimetsä ja päiväkodin ympäristö ovat meidän oppimisympäristöämme eikä niihin tehdä erillistä retkisuunnitelmaa. Kauemmille retkille omat suunnitelmat hyvissä ajoin. Huoltajien yhteystiedot mukana puhelimen Läsnä ohjelmassa ja retkisuunnitelmassa. Retken johtajana on ryhmän opettaja.
Lähimetsää hyödynnetään monipuolisesti leikkimiseen ja oppimiseen. Hyödynnämme Metsäeskarisuunnitelmaa. Ulkona oppiminen on osa Vihreä lippu toimintaamme.

Esiopetuksessa toteutuu uimaopetus tavallisesti kevätlukukaudella. Uimaopetusta toteuttaa esiopetuksen ulkopuolinen taho. Esiopetuksen henkilökunta on mukana uimaopetuksessa. Esiopetus tiedottaa ajoissa uimaopetuksen järjestämisestä.

Täydennä tähän uimaopetuksen aikataulut tai muuta tärkeää.

Uimaopetus on keväällä kahtena kertana per ryhmä, aikataulu tulee myöhemmin.

2.3 Esiopetuksen muu toiminta

Toimipaikan juhlat, teema- ja toimintapäivät/viikot

Esiopetuksen perheille järjestettävät juhlat ovat jouluna joulupolku ja keväällä kevätjuhla. Isän- ja äitienpäivänä kortit, joissa mukana toiminnallinen lahjakortti lapselta. Vihreän lipun tapahtumia järjestetään kuusi toimintavuoden aikana. Syksyn tapahtumat ovat paukepiiri 9.9 ja joulutapahtuma eskarilla 15.12. Keväällä Vihreän lipun päivä 2.2 ja kevättapahtuma.
Teemaviikot syksyllä ovat Puunhalalaus viikko, liikenneturvallisuusviikko, arkiseikkailuviikko viikolla 39 ja eläinten viikko viikolla 41. Koulurauhan julistus 28.8. Halloween-lauluhetki 30.10. Kevään

tapahtumia 100 eskaripäivää tapahtuma 22.1., kirjastovierailu Kotkan kaupungin kirjastoon, Luontokoulu Haili ja uimakoulu.
Vierailijoina on ollut erämies Lasse Rajala täytettyjen eläinten kanssa. Opiskeluhuollon kuraattori Satu Liiri käy eskarissa kerran kuukaudessa. Viiskaritapaamiset Otsonkallion päiväkodin viisivuotiaiden kanssa kerran kuussa. Terveydenhoitaja Arja Lainio vierailee eskarissa keväällä.

3. ARVIOINTI JA KEHITTÄMINEN

Kotkan varhaiskasvatuksen arviointisuunnitelman ohjaa esiopetuksen toimipaikkojen arviointia. Lapsilla on mahdollisuus nostaa esiin kehittämisideoita ja heidän kanssaan käydään toiminnasta arviointikeskustelua.

Esiopetuksessa toteutuu kerran vuodessa asiakaskysely, jossa huoltajilla on mahdollisuus kirjoittaa toiveita ja palautetta toimipaikoille sekä esiopetuksen järjestäjälle. Lapsen esiopetussuunnitelma laaditaan yhteistyössä lasten ja huoltajien kanssa.

Tähän voidaan kuvata yksikkökohtaisia arviointitapoja

- *asiakaskyselyn käsittely*
- *mahdolliset toimipaikan omat arviointitavat: eteiskysely, aikajanatyöskentely tms.*

Leops keskustelut lokakuun loppuun mennessä. Lapset antavat palautetta toiminnasta peukkuäänestyksellä. Kysytään lasten toiveita toiminnasta.
Asiakaspalautteesta kuulemme meidän suunnittelupäivässä tai eskaripalaverissa.

4. OPPIMISEN JA ESIOPETUKSEEN OSALLISTUMISEN TUEN JÄRJESTÄMINEN

Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) työskentelee esiopetuksen toimipaikoissa lapsen oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuen asiantuntijana. Varhaiskasvatuksen kieli- ja kulttuuriopettaja (kieku) on mukana suunnittelemassa monikielisten lasten esiopetusta. Veo ja kieku ovat myös huoltajien yhteistyökumppaneita.

OPPIMISEN JA ESIOPETUKSEEN OSALLISTUMISEN TUKI:
OPETUSJÄRJESTELYT JA RYHMÄKOHTAINEN TUKI

Varhaiskasvatus

Opetusjärjestelyt / Rakenteet

Kuvataan toimipaikan yhteisopettajuuden toteutumista ja muuntuvia pienryhmiä.

Kolme ryhmää ja jokaisessa ryhmässä opettaja sekä lastenhoitaja jakavat päävastuun omasta ryhmästänsä. Ryhmän opettajat suunnittelevat pääasiallisesti oman ryhmänsä toiminnan, mutta myös yhteisopettajuutta sovelletaan. Toiminnassa käytetään yhteisopettajuuden työtapoja ja hyödynnetään esim. havainnoivaa opetusta. Ryhmä jaetaan joustavati pienryhmiin toiminnan ja lasten tarpeiden mukaan. Tehtävätyyppisessä työskentelyssä eriytetään ryhmää lasten tarpeiden mukaan kahteen tai kolmeen ryhmään. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja (veo) on osana ryhmän toimintaa säännöllisesti noin kahtena päivänä viikossa. Veo pitää mm. matematiikka ryhmää.

Opetusjärjestelyt /Toimintatavat

- *Inklusiivisen toimintakulttuurin menetelmät ovat käytössä ja menetelmien käyttöä seurataan*
- *Kielitietoisen toimintakulttuurin tavoitteet on nostettu ja tavoitteille on löydetty toimenpiteet*
- *Kuvataan toimipaikan lasten tarpeiden mukaan suunniteltuja toimintatapoja esim. Positiivinen pedagogiikka, Huomaa hyvä -toimintamalli*

Toiminnassa tuetaan kielellisiä valmiuksia mm. pelien, riimien, tavuttamisen ja keskustelujen avulla. Tukeminen tapahtuu muun toiminnan sisällä. Opettaja suunnittelee toimintaa, mitä tehdään lapsen kanssa kahdestaan tai pienissä ryhmissä. Esiopettajan antama yleinen tukiopetus osana arjen toimintaa.

Vihreä Lippu antaa toiminnalle raamit. Tähän kuuluu mm. hyvän ystävän taidot. Lukuvuonna 2026-2027 keskitytään vesi-teemaan. Meillä on myös metsäryhmä -toimintaa. Noudatamme liikunnan vuosisuunnitelmaa.

Opetusjärjestelyt / Työn ja vastuunjako

Opettajat vastaavat, että oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukea suunnitellaan, toteutetaan ja arvioidaan yhdessä. Toimipaikan ammattilaiset osallistuvat suunnitteluun ja jokainen ammattilainen toteuttaa tukea suunnitelman mukaan ja on mukana arvioimassa toteutumista. Vahvuuksien hyödyntäminen opetusjärjestelyjen toteuttamisessa. Päiväkodinjohtaja tukee toiminnan seurantaa ja arviointia yhdessä johtotiimin kanssa.

Työvuorot on suunniteltu siten, että joka kolmas viikko on yhteinen sak-työaika, johon osallistuu vo:t, veo ja tarvittaessa päiväkodin johtaja ja apulaisjohtaja. Tässä suunnitellaan ja arvioidaan toimintaa. Opettajilla on kerran viikossa sak-työaika työpaikalla. Opetiimi joka kolmas viikko. Ryhmillä on omat tiimipalaverit kolme kertaa kuukaudessa.

Lasten tarpeiden mukaan järjestetään pienryhmiä, esim. matematiikassa, hahmottamisessa, kielellisissä taidoissa ja liikunnassa.

Opetusjärjestelyt / Moniammatillinen ja monialainen yhteistyö *Veon ja kiekun kanssa tehtävä yhteistyö ja mahdollinen apulaisjohtajan rooli yhteisopettajuudessa. Opiskeluhuollon kuraattorin työskentely toimipaikassa.*
Veo on esiopetuksessa maanantaisin ja tiistaisin. Maanantaisin käsitellään matemaattisia asioita. Ryhmäkohtaista tukea lapset saavat joustavissa pienryhmissä. Apulaisjohtaja on ryhmissä tiistaisin. Kuraattori käy kerran kuussa. Yhteistyö Kiekun kanssa tarvittaessa.

Opetusjärjestelyt / Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö *Huoltajaillassa esitetään lukuvuosisuunnitelman ja sen merkitys lukuvuoden aikana. Tarvittaessa myös päivittäin keskustellaan huoltajien kanssa toimipaikan toimintatapojen muutoksista. Mahdollisia yhteistyötahoja ovat veo, kieku ja opiskeluhuollon kuraattori.*
Koko kaupungin yhteinen huoltajailta-teams 23.9.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelu aloitetaan lukuvuoden ensimmäisessä kehittämispäivässä yhdessä esiopetuksen ammattilaisten kanssa. Lasten tarpeet muokkaavat ryhmäkohtaista tukea lukuvuoden aikana.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelu, toteutus ja arviointi (Liite: Ryhmäkohtaisten tukimuotojen suunnittelu, toteutus ja arviointi) *Ryhmäkohtaiset tukimuodot* - *yleinen tukiopetus* - *opetuskielen tukiopetus* - *veon antama opetus muun opetuksen yhteydessä*

Ryhmän opettajat antavat yleistä tukiopetusta toiminnan ohessa. Opetuskielen tukiopetusta lapset saavat erilaisten pelien ja kuvatuen avulla. Veon antama opetus voi olla pienryhmässä tapahtuvaa, yhteisopettajuuden keinoin muun ryhmän opetuksen yhteydessä.

Esiopetuksen toimipaikassa ryhmät arvioivat säännöllisesti ryhmäkohtaisen tuen toteuttamista. Ryhmäkohtaisen tuen toteuttamiseen ja arviointiin on oma erillinen lomake. Arvioinnin tuloksena ryhmäkohtaiset tukimuodot muuntuvat lukuvuoden aikana

5. ALKULUOKKATOIMINTA JA MUU OPETUKSELLINEN YHTEISTYÖ

Kotkalaisen lapsen oppimisen polkuun kuuluu olennaisesti alkuluokkatoiminta. Alkuluokkatoiminnasta laaditaan yksikkökohtainen suunnitelmarunko.

Esiopetuksen toimipaikan kuvaus alkuluokan toteutuksesta.
Viiskari yhteistyö: kerran kuukaudessa vuoroin päiväkodilla ja esiopetuksessa. Alkuluokkatoiminta ei ole alkanut (lokakuu).

6. YHTEISTYÖ

Esiopetus on varhaiskasvatuksen hallinnoimaa. Esiopetusyksiköt sijaitsevat koulujen kanssa yhteisissä tiloissa tai koulun välittömässä läheisyydessä. Esiopetusikäisen lapsen varhaiskasvatus pyritään järjestämään esiopetuksen kanssa samoissa tiloissa ja saman henkilökunnan toimesta.

Neuvolan terveydenhoitajien lisäksi opiskeluhuollon työntekijöinä esiopetuksessa ovat koulukuraattorit.

Kuvataan yksikön vanhempainiltakäytäntö, pääsääntöiset tiedottamisen tavat ja muu tarvittava yhteistyö.
Tutustumispäivänä käytiin kattavasti esiopetuksen toimintaa läpi. Yhteinen vanhempainilta kotka-laisille huoltajille oli 23.9. Pedanet sivuilla kalenterissa kerrotaan tulevat tapahtumat. Pedanetissa on tietoa ja kuvia ryhmien toiminnasta.